

Дневник (стенографски)

на

XIX^{-то} обикновено Народно събрание

Трета извънредна сесия

1. заседание, четвъртък, 1 юни 1922 г.

(Открыто от председателя Н. Атанасов З ч. 45 м. след пладне)

Председателя: (Зважи) Моля г. секретаря да провери присъствуващите г. г. народни представители.

Секретар д-р К. Консулов (з): (Прочита списъкът.) От заседанието съществуващи народни представители: Ариф Агушев, Иван Ангелов, Александър Атанасов, Селим х. Ахмедов, Юсуф Бергамски, Димитър Благоев, Константин Бозведиев, Григор Василев, Йордан Ганчев, Вълко Гарвански, Иван Гетов, Иван Гешов, Мехмедали Исмаилов Гюзелев, Георги Дамянов, Никола Дейков, Иван Димитров, Михаил Дончузов, Антон Иванов, Иван Ковачев, Петър Кораков, Коста Кратунов, Радослав Крайчев, Георги Минев, Нух Мустанов, Никола Мушанов, Петко Палиев, Горан Петков, Тодор Петров, Димитър Пойнов, Стоян Радев, Мустафа Ризабеев, Никола Савчев, д-р Марко Сапарев, Никола Салунджиев, Митко Семов, Иван Симеонов, Шилиян Сокуров, Теодор Теодоров, Стефан Тодоров, Христо Тодоров, Владимир п. Томов, Юрдан Урумов, Петър Филев, Стойчо Христов, Иван Цанков, Александър Чапрашкив, Крум Чапрашкив и Юрдан Юрданов)

Председателя: (Зважи) От 216 души народни представители присъствуваат 136. Има законния състав да се състои заседанието.

Обявявам го за открито.

Съобщавам на г. г. народните представители, че е постигнат от Министерството на търговията, промишлеността и труда законопроект за одобряване решенията на международната организация на труда, взети във втората сесия на общата конференция в Генуа през 1920 г.

Съобщавам също, че е постигнато писмо от Министерството на външните работи и на изповеданията със следното съдържание: (Чете)

„Съвета на междупарламентарния съюз е решила в заседанието си, държано в Базел на 28 април т. г., да свика своята XX конференция във Виена от 28—30 август т. г. Преди този ден, на 25 август, ще има събрание на изпълнителните комитети, а на 27 с. м. вечерта, ще има прием на делегатите.

„Дневният ред на конференцията е следния:

„1. Ревизия на статутите;

„2. Покровителство на малцинствата;

„3. Отчет по Вашингонската конференция и по работите на Обществото на народите, относно ограничение на възраженията;

,4. Задължителната военна служба и гражданская служба;

,5. Парламентарен контрол върху външната политика;

,6. Отчет на икономическата и финансова междупарламентарна комисия;

,7. Колониялните мандати.

„Австрийския пълномощен министър, като предава горното, моли то да бъде разгласено най-широко между членовете на Народното събрание специално поради големия интерес, който представляват по-горе пунктове. Австрийския парламентарен съюз, начело със своя председател д-р Матая, би бил много щастлив да посрещне един голем брой представители на българския Парламент, като ще им улесни по всекакъв начин пре-бивашето във Виена.

„Донасятъки горното до знанието на бюрото на Народното събрание по молбата на Австрийската легация, Министерството на външните работи и на изповеданията моли да бъде уведомено о време за решението, което би се взело по горепоменатата покана за конференцията във Виена“.

Този въпрос ще бъде поставен в едно от следните заседания за разрешение.

Съобщавам на г. г. народните представители, че кюстендилския народен представител г. Спас Дупаринов е избран за държавна служба и е напуснал Народното събрание, вследствие на което е поканен подгласника г. Димитър Масларов да си заеме мястото в Народното събрание.

Има думата заместника на министър-председателя г. Райко Даскалов.

Министър д-р Р. Даскалов: Г. г. народни представители! Ще ви прочета следното писмо: (Чете)

„До председателствующия Министерския съвет, министър на вътрешните работи и народното здраве д-р Райко Даскалов.

„На основание чл. 130 от конституцията, означавам Ви да откриете от мое име третата извънредна сесия на XIX-то обикновено Народно събрание.

„София, 1 юни 1922 г.

Борис III.

„Г. г. народни представители,

Пред вид на спешността и неотложния характер на некои административни, финансови, икономически, пропагандни, правосъдни, военни и други мероприятия, като законопроектите:

„1. Изменение и допълнение на закона за окръжните съвети, за градските и селските общини.

„2. За изменение и допълнение на закона за гражданското съдопроизводство.

„3. За обществените осигуровки.

„4. За изменение на некои членове от закона за устройството на съдилищата.

„5. За определяне на подсъдността на военните и военно-полевите съдилища.

„6. За обезоружаването на населението.

„7. За училищата и дружествата.

„8. За училищните кооперации.

Стана нужда да се свика Народното събрание на извънредна сесия, за да се занимае с тях.

Г. г. народни представители,

Задачите, които ви предстоят, съм твърде трудни и подлагат на еднакви изпитания и вашата държавническа мъдрост и вашите патриотични чувства.

Г. г. народни представители,

Като призовавам Божието благословение върху вашите трудове и като ви пожелавам успешна и ползотворна за конодателна дейност върху горните законопроекти и други, които правителството ще внесе, обявявам третата извънредна сесия на XIX-то обикновено Народно събрание за открита.

„Да живее България!

Борис III".

Приподписал словото:

Председателствующия Министерский съвет, министър на вътрешните ръботи и народното здраве:

R. Даскалов".

Г. г. народни представители! Пред вид на обстоятелството, че юсага се открива сесията и немаме дневен ред, аз ви моля да съмгласите да преустановим заседанието и идното заседание да стане утре в петък на 2 т. м., със следния дневен ред:

Второ четене законопроектите:

1. За изменение и допълнение на законите за окръжните съвети, за градските и селските общини и пр. — про-дължение разискванията.

2. За изменение и допълнение на закона за гражданското съдопроизводство.

3. За обществените осигуровки.

Първо четене законопроектите:

4. За изменение на некои членове от закона за устройството на съдилищата.

5. За определяне подсъдността на военните и военно-полевите съдилища.

6. За обезоружаване на населението.

7. За училищата и дружествата.

Председателя: Има думата народния представител г. Стефан Манов.

С. Манов (к): Г. г. народни представители! Нашата парламентарна група депозира на 7 март т. г. едно законодателно предложение за даване на изборни права на жените. В течение на последните земеделски събори чухме ние, че избраният от г. министър-председателя за даване права на българската жена-работничка. Ползвам се от този случай и от внесеното законодателно предложение да настоя да се постави на дневен ред за следното заседание и законодателното предложение, което ние сме внесли, за да стане то закон.

Х. Пенчев (з): Не е узрело.

Председателя: Моля, г. Пенчев.

Има думата народния представител г. Митий Станев.

М. Станев (к): Г. г. народни представители! В редовната сесия нашата парламентарна група внесе още едно

Председател: Н. АТАНАСОВ.

законодателно предложение, за гласуване един кредит за даване помош на гладуващите в Русия; обаче това и досега не е поставено на дневен ред. Ние се ползваме от този случай и настоятельно искаме то да бъде поставено на дневен ред.

Председателя: Има думата народния представител г. Цоню Бръшлянов.

Ц. Бръшлянов (о): Г. председателю! Още в края на миниатюра сесия, от преди два и повече месеца, аз търсих неоколоцротко поставяне като първа точка на дневния ред законопроект за изменение закона за окръжните съвети и пр. и не го намерих. В архивата не се намира, изчерпан е. Даже не си спомням и да е раздаден, но даже и да е раздаден, да се отпечата . . .

Председателя: Ще дам заповед да се отпечати за утре.

Ц. Бръшлянов (о): Ако е невъзможно, да се отложи за 2—3 дена.

Председателя: Законопроектите съм раздадени, но съм изчерпани. Сега ще дам заповед да се отпечати и утре ще го имате на ръка.

Моля, г-да, има направено предложение за дневния ред на утрещото заседание, първо от г. министър на вътрешните работи, както се изброява:

Първа точка, второ четене законопроекта за изменение и допълнение на законите за окръжните съвети, за градските и селските общини и пр.

Втора точка, второ четене законопроекта за изменение и допълнение на закона за гражданското съдопроизводство.

Трета точка, второ четене законопроекта за обществените осигуровки.

Четвърта точка, първо четене законопроекта за изменение на некои членове от закона за устройството на съдилищата.

Пета точка, първо четене законопроекта за определяне подсъдността на военните и военно-полевите съдилища.

Шеста точка, първо четене законопроекта за обезоружаване на населението, и

Седма точка, първо четене законопроекта за училищата и дружествата.

Които приемат този предложен дневен ред, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Народния представител г. Манов предложи и техния законопроект за даване права на жените да се сложи на дневен ред за утрещото заседание.

От десницата: Рано е още!

Председателя: Които съм съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието не приема.

От комунистите: Това е резолюция на конгреса. Значи ляжете! Декларации за галерията.

Некой от земеделците: Вашите декларации съз галерията.

В. Власковски (к): Язжк ви за говореното в конгреса!

Председателя: Които приемат за поставяне на дневен ред предложението на г. Станев за даване помош за руските гладуващи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, не се приема.

От комунистите: Още една ляжа отъ ваша страна.

Председателя: И тъй, за утрещото заседание въз 3 ч. след пладне ще имаме гласувания дневен ред.

Заседанието се вдига.

(Вдигнато в 4 ч. след пладне)

Секретар: Д-р К. КОНСУЛОВ.